

Ajankohtaiskatsaus

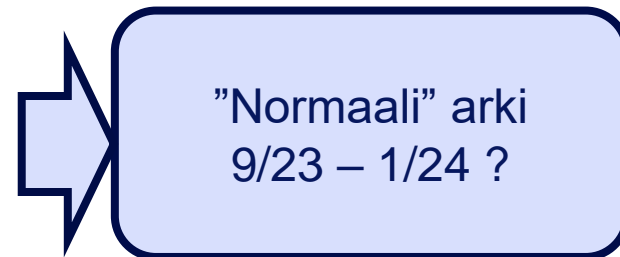
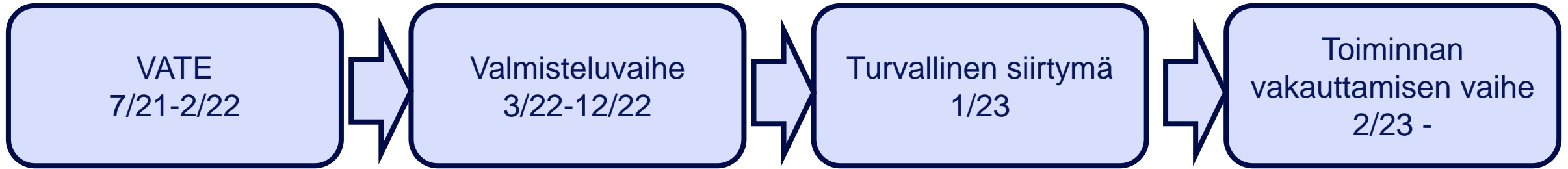
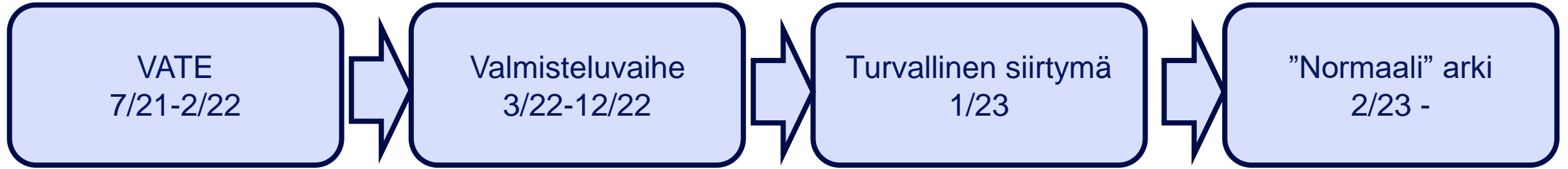
17.4.2023

Pohjois-Pohjanmaan aluevaltuusto

Ilkka Luoma

hyvinvointialuejohtaja

Missä vaiheessa muutosta olemme menossa?

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Palkanmaksun toteutuminen ja oikeellisuus 4/2023

Aluevaltuusto 17.4.2023

Palkanmaksu Tilannekuva

- Yhteensä 110192 palkkalaskelmaa toimitettu
- Palkanmaksun oikeellisuuden parantamiseksi tehdään tiivistä yhteistyötä Monetran ja Pohteen välillä

	Tammikuu	Helmikuu	Maaliskuu
Palkkalaskelmien määrä	29494	32 054	32 899
Virheellinen palkka yhteensä	2797	1168	455
Prosenttiosuus virheelliset palkat	9,50	3,60	1,40
Ei palkkaa	279	147	56
Liiallinen palkka	343	84	13
Virheelliset kokemuslisät	744	297	104
Virheellinen tehtäväkohtainen palkka	1148	383	162
Virheelliset palkanlisät	283	257	120
Lomavirheet			

Ajankohtaista henkilöstöpalveluissa

- Palkanmaksuun liittyvät prosessit vaativat edelleen tarkastelua ja sujuvoittamista sekä Pohteella että Monetrassa
  - Aiempia palkkaukseen vaikuttavia päätöksiä ja toimintatapoja nousee edelleen esille
  - Esihenkilöiden rooli keskeinen – koulutusta tarjotaan
- Järjestelmien toiminnallisuuksia kehitetään, jotta yhä useammat prosessit voidaan hoitaa sähköisesti
  - Osittain väliaikaisia ratkaisuja, esim. työajanseuranta
  - Kehityskeskustelut, osaamistiedon kartoitus...
- Pohteen toiminnan aloittamiseen liittyvät yt-menettelyt ovat päättymässä. Neuvottelujen lopputuloksesta tiedotetaan erikseen.

Taustatilanne

- Pohteelle siirtyi henkilöstöä yhteensä 36 luovuttavasta organisaatiosta
- Erilaisia palkkausjärjestelmiä yhteensä 18
  - Tämän lisäksi n. 70 siirtyvää paikallista sopimusta, joilla on myös vaikutusta palkkaukseen
  - Luovuttavissa organisaatioissa tehtyjä palkkaukseen liittyviä, yksittäisiä henkilöitä tai henkilöstöryhmiä koskevia viranhaltijapäätöksiä yms. tulee esille edelleen
- Tietojen poiminta luovuttavista organisaatioista tehtiin elo-syyskuussa 2022, jotta data ehdittiin muokata Pohteen järjestelmien vaatimaan muotoon
  - Elo-joulukuun 2022 välisenä aikana noin kolmasosalla siirtyvästä henkilöstöstä tapahtui palkkaukseen tai lomatietoihin vaikuttavia muutoksia, jotka on ilmoitettu ns. muutoksenhallinnan kautta (n. 6000 manuaalisesti kirjattavaa muutosta)
    - Osa tiedoista vaatii edelleen tarkennuksia luovuttaneista organisaatioista

Palkanmaksun virheet

- Ei palkkaa
  - Koskevat pääosin puuttuvia keikkapalkkoja, jotka maksetaan yksikön tekemän sopimuksen ja työaikailmoituksen (tyypillisesti Titania- tai Promeron-ilmoitus) mukaisesti. Tietoja ei olla saatu palkanmaksuun mennessä.
- Virheellinen kokemuslisä
  - Kokemuslisän pohjaksi tarvitaan aina palveluaikakertymä
  - Vaatii selvityksen luovuttaneesta organisaatiosta
- Virheellinen tehtäväkohtainen palkka
  - Mikäli muutos on tapahtunut luovuttaneessa organisaatiossa, selvitetään asia sieltä
  - Mikäli palkkausperuste on muuttunut Pohteelta, selvitys tarvitaan esihenkilöltä.
  - Korjausaikataulu on kiinni tietojen saamisen aikataulusta.
- Virheelliset palkanlisät
  - Pääosin työaikakorvauksiin liittyviä lisiä, joita Monetra laittaa maksuun yksiköstä tulleiden ilmoitusten perusteella
  - Ongelmat näiden maksussa liittyvät korvausilmoitusten saapumiseen Monetralle.

Pienestä kiinni, vaikutukset merkittäviä

- Työaikakorvausten maksussa käytetty järjestelmä muodosti ylimääräisiä rivejä aineiston puoliväliin
  - Tyhjien rivien jälkeen aineistossa olevat henkilöt jäivät palkka-ajossa ilman korvauksia
  - Korjaukset ehdittiin tehdä osin palkanmaksupäivään mennessä, osalle maksu myöhästyi viikonlopun yli
  - Kohdennettu viestintä ao. henkilöstölle
- Yhden palkka-ajossa olleen henkilön henkilötunnus oli väärin
  - N. 15000 palkkalaskelman toimitus viivästyi
  - Tiedotus häiriöilmoituksella intrassa, korjaantui muutamien tuntien kuluessa

Pohteen talouden ajankohtaiset asiat

Aluevaltuusto 17.4.2023

Ilkka Luoma, hyvinvointialuejohtaja

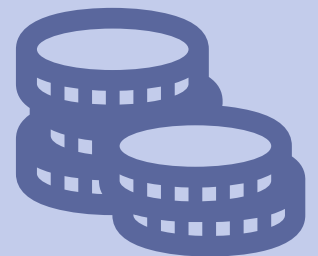
1. Katsaus Pohteen talouteen
2. Tarkentuneet rahoituslaskelmat
3. Taloushallinnon prosessien sujuvuus
4. Osto- ja myyntilaskutuksen tilannekatsaus
5. Huhti-toukokuun keskeisiä toimenpiteitä

Katsaus talouteen

- Maksuvalmius on tällä hetkellä hyvä. Tilannetta seurataan aktiivisesti mm. alijäämäiseen budjettiin ja isompiin kertaeriin liittyen.
  - Kassavarat ovat tällä hetkellä n. 241 miljoonaa (14.4. tilanne)
  - Maksuvalmiuden tulee riittää kaikissa tilanteissa. Tarvittaessa käytössä ovat tililimiitit (105 milj.), hyvinvointialuetodistusohjelmat (250 milj.) sekä lainaoptio (100 milj.)
  - Ns. ”tasainen vauhti” menoissa on Pohteella n. 5-6 milj./päivä. Todellisuudessa päivittäinen vaihtelu on merkittävää painottuen palkanmaksun ajankohtiin.
- Helmikuun talousraportin pohjalta on vielä haastavaa tehdä ennustetta loppuvuoden näkymästä. Toimialueiden osalta tarkempi katsaus saadaan tammi-maaliskuun osavuosisiraportissa, joka valmistuu huhtikuun lopussa.
  - Tällä hetkellä ollaan vielä talousarvion mukaisessa kehityksessä, mutta muutoksiin, palkkatoteuman nousuun ja uudesta organisaatiosta johtuviin menoeriin on varauduttava
  - Talouden ennustetta on tärkeää tarkentaa systemaattisesti heti vuoden alusta lähtien, jotta tarvittavia korjaustoimenpiteitä voidaan tehdä. Esim. järjestämissuunnitelman toimenpiteiden etenemistä ja kustannusvaikutuksia seurataan aktiivisesti.
  - Talousarvion pitävyyden osalta henkilöstökulujen hallinta ja ennakointi on olennaista. Henkilöstökulut muodostavat n. 47 % menoista. Loppuvuonna henkilöstömenoja kasvattavat mm. kesälomakauden sijaiset sekä tulevat sopimuskorotukset.
  - Tulokertymä tasaantuu lähikuukausina, kun laskutuksessa päästään normaaliin rytmiin.

Toukokuussa tulossa

- Tammi-maaliskuun osavuosisikatsaus käytettävissä
- Loppuvuoden ennusteen tarkentaminen
- Talousarvion 2023 avaaminen ja mm. kohdentamattoman budjettivarauksen (26 milj. €) tarkastelu
- Vuoden 2024 talousarvioprosessin käynnistäminen ja alustava raamitus toimialueille

Tarkentuneet rahoituslaskelmat

- Palvelutarpeisiin perustuen Pohde on kasvavassa rahoituskehyksessä, mutta muutosrajoitin viivästyttää täysimääräisen, tarveperusteisen rahoituksen toteutumista vuoteen 2028.
- Ensi vuodelle lainsäädäntömuutokset ja lisävastuut kasvattavat rahoitusta kansallisesti n. 129 milj., josta Pohteen osuus n. 9,6 milj.
- Vuoden 2024 rahoituslaskelmat tarkentuvat syksyllä 2023 ja lopulliset luvut saadaan marras-joulukuussa. Laskelmissa on huomioitava PPSHP:n tarkentuneen tilinpäätöksen vaikutukset.
  - Karkea arvio rahoituksesta vuodelle 2024 on n. 1,8 mrd., joka oikaisut huomioiden parantaisi rahoitusta vuodelle 2024 n. 40-50 milj. aiempiin tietoihin verrattuna. Taustalla ovat mm. TA-TP 2022 oikaisu, hyvinvointialueindeksin muutos sekä hyvinvointialueiden uudet tehtävät. Toisaalta palkankorotukset vuodelta 2023 nostavat kustannustasoa vuonna 2024 yli 20 milj. aiemmin arvioidusta.
- Muutokset 19.12.2022 valtuustossa hyväksytyyn talousarvioon vuodelle 2023
  - Lakisääteiset muutokset pudottavat rahoitusta n. -2 milj.
  - Yliopistosairaalisä +14,6 milj. on mukana laskelmissa (toteutuu täysimääräisesti vasta v. 2028)
  - TA-TP 2022 erotuksen vaikutus Pohteelle tarkentuu, alustava arvio tässä vaiheessa on n. +20-25 milj.
  - Pohde saa vuodelle 2023 kerta-avustusta 25,7 milj. hyvinvointialueiden käynnistymiseen liittyen. Tämä ei jää pohjiin vuodelle 2024. Tavoitteena on toiminnallisten hyötyjen lisäksi taittaa talouden alijäämää.

Vuodet 2023-2024 näyttävät ennakoitua paremmilta, mutta silti esim. vuosi 2023 jää edelleen merkittävästi alijäämäiseksi, vaikka tasapainotustoimissa onnistuttaisiin.

Tasapainotustoimia ja järjestämisuunnitelman mukaisia toimenpiteitä on tärkeää viedä systemaattisesti eteenpäin, jotta mm. henkilöstön riittävyys ja talouden kantokyky voidaan turvata.

Alustava arvio rahoituksen kehityksestä	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030
Koko maa, muutos%	5,3 %	4,0 %	4,1 %	3,8 %	3,7 %	3,9 %	3,5 %
Pohde, muutos%	5,8 %	4,5 %	4,8 %	4,5 %	4,5 %	3,8 %	3,7 %

Sisältää lakisääteiset korotukset, uudet tehtävät, yliopistosairaalisä, mutta ei mahdollista takautuvaa kertakorvausta
Vuosi 2023 sisältää arvion TA-TP 2022 erotuksen vaikutuksesta

Talousprosessien sujuvuus

- V Etenee suunnitellusti
- K Ratkaistavissa olevia haasteita tai esim. viivästynyt
- P Vakavia haasteita tai esim. keskeytynyt

1/2

Prosessi Tilanne huhtikuussa 2023

Kirjanpito	<ul style="list-style-type: none"> Kirjanpidon järjestelmät ovat käytössä ja liittymät toimivat muutamia yksittäisiä haasteita lukuun ottamatta. Palkkojen kohdentumista oikeille vastuuyksiköille on saatu tarkennettua.	V
Talous-suunnittelu	<ul style="list-style-type: none"> Taloussuunnittelun järjestelmät ovat käytössä Taloussuunnitelma 2023-2025 sekä investointisuunnitelmat 2023-2026 ja 2024-2027 on hyväksytty valtuustossa Talousarvion 2023 avaaminen sekä vuoden 2024 talousarvion valmistelu etenevät aikataulussa	V
Talouden raportointi	<ul style="list-style-type: none"> Ensimmäisen vaiheen talouden seurantaraportit ovat käytössä Kuukausi- ja kvartaaliseurannan raportointimallia kehitetään ja raportointiryhmät toimivat. Loppuvuoden taloustilanteen ennakoiminen on vielä vaikeaa epätyypillisestä alkuvuodesta ja tietojärjestelmähaasteista johtuen.	V K
Ostolaskut	<ul style="list-style-type: none"> Järjestelmät laskujen kierrätykseen ovat toiminnassa Laskujen kierrossa on hitautta mm. sihteeriresurssin puutteista, vaillinaisista laskutustiedoista ja järjestelmäongelmista johtuen	V K
Myyntilaskut	<ul style="list-style-type: none"> Asiakas- ja potilastietojärjestelmien kautta tehtävä laskutus käynnistyi suunnitellusti 23.1., kun vuoden 2022 laskut aiemmista järjestelmistä oli lähetetty. Laskutusjärjestelmiä on yli 20 kpl. Laskutus on käynnissä kaikissa kunnissa. Lähikuukausina päästään normaaliin laskutusrytmiin. Yleislaskutuksen kautta tehdään organisaatioiden laskutusta sekä osin asiakkailta esim. vuokralaskutusta. Uuden asiakasrekisterin perustaminen on mittava projekti. Lähikuukausina päästään normaaliin laskutusrytmiin. Myyntilaskutusta haastavat sihteeriresurssin puutteet, asiakas- ja potilastietojärjestelmien ristikkäiskäyttö sekä järjestelmätekniset haasteet toimittajakumppaneiden kanssa (esim. laskun ulkoasu)	V K

- V Etenee suunnitellusti
- K Ratkaistavissa olevia haasteita tai esim. viivästynyt
- P Vakavia haasteita tai esim. keskeytynyt

Talousprosessien sujuvuus

Prosessi	Tilanne huhtikuussa 2023	
Maksuliikenne	<ul style="list-style-type: none"> Järjestelmät toimivat ja maksuvalmiuden seurantamalli on käytössä	V
Kassat	<ul style="list-style-type: none"> Kassapäätteet ovat käytössä	V
Käyttöomaisuus	<ul style="list-style-type: none"> Testiympäristö ja tunnukset ovat valmiina Tietojen kerääminen on käynnistynyt suunnitellusti kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösten valmistuttua	V
Ohjeistukset, tuki	<ul style="list-style-type: none"> Laadittu lukuisia toimintaohjeita sekä järjestetty runsaasti tukiklinikoita ja toimialuekohtaisia infoja. Uusiin tukitarpeisiin reagoidaan nopeasti.	V

Ostolaskujen kierron tehostaminen

- Pohteella kiertää kuukausittain n. 15 000 – 20 000 ostolaskua P2P- ja Effector-järjestelmissä
- Tammi-maaliskuussa ostolaskuja on maksettu n. 141 miljoonalla
- Laskujen tarkastukseen ja hyväksymiseen osallistuu tällä hetkellä n. 1 600 Pohteen työntekijää
- Tavoitteet alkuvuodelle 2023:
  - a) Saapuneiden laskujen tietojen oikeellisuus paranee
  - b) Laskujen kierto tehostuu ja maksuviivästykset vähenevät
  - c) Laskujen kierron automatisoinnin aste nousee
  - d) Paperilaskujen osuus vähenee entisestään (nyt n. 1,5 % laskuista)

Toimenpiteet laskujen kierron tehostamiseksi

1. Yrityksiä informoidaan tehostetusti oikeista laskutusosoitteista ja laskun riittävän tarkkojen sisältötietojen merkityksestä
2. Sihteeriresurssin vajeeseen Pohteella etsitään ratkaisuja loppusuoralla olevasta sihteeriselvityksestä sekä asiakas- ja potilastietojärjestelmien ristikkäiskäytön mahdollisuudesta
3. Monetra on lisännyt resursseja ja tehostanut asiakaspalvelua
4. Tulleisiin yhteydenottoihin reagoidaan nopeasti Monetralla ja Pohteella
5. Hyväksyjille ja tarkastajille tarjotaan säännöllisesti koulutuksia ja tukiklinikoita. Ohjeistuksia on tarkennettu.
6. Laskujen kiertoa valvotaan tehostetusti
7. Teknisiä ja mm. kirjautumisongelmia ratkaistaan yhteistyössä kumppaneiden kanssa

Asiakasmaksujen laskutuksen tilanne

- Pohteella myyntilaskuihin liittyviä järjestelmiä on **yli 20**.
- Laskutuksessa on edetty **kunta- ja tietojärjestelmä kerrallaan** hallittu siirtymä turvaten.
- Laskutusta päästiin käynnistämään 23.1.2023 alkaen, kun **vuoden 2022 laskutus oli saatu päätökseen**. Tämän jälkeen voitiin mm. käynnistää täysimääräisesti asiakasrekisteritietojen työstäminen.
- Asiakasmaksujen laskutuksen tilanne:
  - Perustason asiakas- ja potilastietojärjestelmien kautta asiakaslaskuja** on lähetetty n. 125 000 kpl ja n. 13,3 milj. €
  - Erikoissairaanhoidon asiakaslaskuja** on lähetetty n. 90 000 kpl ja n. 5,5 milj. €. Laskutuksessa on päästy lähes normaaliin rytmiin.
- Asiakkaiden tulee Pohteen käynnistyessä tehdä **uudet e-laskuvaltuutukset**. Alkuvuonna sähköisten laskujen määrä on ollut alle 10 %. Määrää on tarkoitus **kasvattaa merkittävästi** mm. viestimällä asiakkaille asiasta tehostetusti.

perusterveydenhuollon organisaatiota tai kuntayhtymä	Järjestelmä	Laskutuskielto alkaa	Yliheitto alkaa	tavoite laskutuksen alkamiselle/ toteutunut	Laskutus lupa annettu
Helmi	Lifecare	23.1.2023	27.2.2023	27.2.2023	Kyllä
Kallio	Lifecare	23.1.2023	2.3.2023	10.3.2023	Kyllä
Kempele	Lifecare	23.1.2023	13.3.2023	15.3.2023	Ei
Kuusamo	Lifecare	23.1.2023	27.2.2023	2.3.2023	Kyllä
Kärsämäki	Lifecare	23.1.2023	27.2.2023	28.2.2023	Kyllä
Liminka	Lifecare	23.1.2023	9.3.2023	14.3.2023	Kyllä
Lumijoki	Lifecare	23.1.2023	23.1.2023	24.2.2023	Kyllä
Muhos	Lifecare	23.1.2023	13.3.2023	17.3.2023	Ei
Oulainen	Lifecare	23.1.2023	6.3.2023	7.3.2023	Kyllä
Oulu	Lifecare	23.1.2023	14.2.2023	24.2.2023	Kyllä
Oulunkaari	Lifecare	23.1.2023	6.3.2023	8.3.2023	Kyllä
Raaha	Lifecare	23.1.2023	30.1.2023	17.2.2023	Kyllä
Selänne	Lifecare	23.1.2023	9.3.2023	10.3.2023	Kyllä
Taivalkoski	Lifecare	23.1.2023	2.3.2023	7.3.2023	Kyllä
Hailuoto	Mediatri	23.1.2023	6.2.2023	24.2.2023	Kyllä
Siikalatva	Mediatri	23.1.2023	23.1.2023	24.2.2023	Kyllä
Tyrnävä	Mediatri	23.1.2023	6.2.2023	17.2.2023	Kyllä
Kalajoki 1	Pegasos	23.1.2023	30.1.2023	14.3.2023	Kyllä
Kalajoki 2	Winhit = hammashuolto	23.1.2023	1.2.2023	10.2.2023	Kyllä

Keltainen= Ensimmäiset laskut ok, laskutuslupa ei vielä annettu

- Työsuunnitelman mukaisesti laskutuksen isot volyymit ovat käynnistyneet maaliskuussa. Normaaliin laskutusryhmiin päästään arviolta lähikuukausina.
- Laskutuksen vaiheittainen käynnistyminen on huomioitava mm. talouden seurannassa ja maksuvalmiudessa.

Huhti-toukokuun 2023 keskeisiä toimenpiteitä

1. **Talouden tukitiimien** muodostaminen sihteeriselvityksen valmistuttua.
2. **Asiakkaille lähetettävien laskujen luettavuuden ja sanamuotojen** parantaminen yhteistyössä liittymäoperaattorin kanssa. Osa asiakkaista on kokenut Pohteen laskut perintäkirjeeksi. Toimenpiteet ovat käynnissä ja asiakaspalautteisiin on vastattu.
3. **Talouden seurannan ja ennustamisen** tarkentuminen käytävissä olevan tiedon laajentuessa
4. **Ostolaskujen kierron** tehostaminen
5. Ensimmäisen **kvartaaliseurauksen** työstäminen tammi-maaliskuun tilanteesta
6. **Talousarvion 2023** avaaminen
7. **Talousarvion 2024** prosessin käynnistäminen
8. **Investointisuunnitelmien** 2024-2027 ja 2025-2028 tarkentaminen
9. **Uuden asiakaslaskutusjärjestelmän** kilpailutuksen eteneminen

Tietohallinnon tilannekatsaus

- Ict-sopimusten ja -kustannusten haltuunotto
  - Kunnista ja kuntayhtymistä siirtyneiden sopimusten ja laskujen määrä on ollut odotettua suurempi
  - Samanlaisten ja päällekkäisten palveluiden yhdistäminen ja karsiminen on vasta käynnistymässä
- Tietojärjestelmien käyttöönottoja
  - Sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmä Sagan käyttöönotto on aloitettu (toimittajat Mediconsult ja Esko Systems)
  - Pohteen tietoallasratkaisu ja raportointityökalu (Tableau) on otettu käyttöön, käyttö laajenee kuluvan vuoden aikana (toimittaja Istekki)
  - Digitaalisen sotekeskuksen tietotekninen käyttöönotto
- Nykyisten asiakas- ja potilastietojärjestelmien “ristiinkäyttöä” eri tietoverkoista on edistetty
  - Tarve mm. asiakasmaksuyksiköllä, etälääketieteen keskuksella ja digitaalisella sotekeskuksella
  - Lisäksi potilastietojärjestelmien katselukäyttöön hyödynnetään Kanta-palveluita ja Una Tilannekuva -palvelua
- Ict-muutoshankkeet ja tietojärjestelmien kehittäminen
  - Välttämättömät ict-muutosprojektit etenevät; monien projektien aloitus on viivästynyt henkilöstöressurssien vajeen vuoksi
  - Kehitystarve on suuri; viimeisimmän valtionavustuksen kohdentamisen yhteydessä uusia ict- ja tietojärjestelmien kehitystarpeita oli kymmenillä miljoonilla
- Tietohallinnon henkilöstöressurssitilanne on haastava
  - Kaikkia perustettuja tehtäviä ei ole saatu täytettyä
  - Toisten työnantajien palvelukseen siirtyneitä on ollut normaalia enemmän